Súd:	Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka:	17C/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6821201814
Dátum vydania rozhodnutia:	02. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dominika Rejdovianová
ECLI:	ECLI:SK:OSBB:2024:6821201814.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, konajúc sudkyňou JUDr. Dominikou Rejdovianovou, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX C., D. XXX/XXX, štátny občan SR, v spore zastúpený JUDr. Marian Dzuroška, s.r.o., so sídlom 979 01 Rimavská Sobota, Hviezdoslavova 468/31, IČO: 47 254 513, proti žalovanému Slovenská republika – Generálna prokuratúra SR, so sídlom 812 85 Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481, o náhradu škody vo výške 5 010,76 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 230 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I.
Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu vo výške 2 700 Eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II.
Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu škody z titulu trov obhajoby vo výške 4 353,92 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 353,92 Eur od 09. 07. 2021 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

III.
Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

IV.
Konanie v časti o náhradu škody titulom trov obhajoby v sume 480,84 Eur a v časti 10 % úroku z omeškania zo sumy 6 230 Eur od 09. 07. 2021 do zaplatenia z a s t a v u j e .

V.
Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v časti žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške trov konania.

VI. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v časti žaloby o náhradu škody titulom trov obhajoby proti žalovanému v rozsahu 73,78 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške trov konania.

VII.
Slovenskej republike sa nárok na náhradu trov konania (tlmočenia) n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Revúca dňa 07. 12. 2021 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 11 240,76 Eur s príslušným úrokom z omeškania bez jeho vyčíslenia od 09. 07. 2021 do zaplatenia a náhrady trov konania v rozsahu 100 %, titulom náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ, Národnej kriminálnej agentúry protikorupčnej jednotky, expozitúry Stred, so sídlom Partizánska cesta 106, 974 64 Banská Bystrica, sp. zn. PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018 zo dňa 10. 11. 2018 , bolo voči nemu vznesené obvinenie za prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona /ďalej len „TZ“/ s poukazom na § 138 písm. j) TZ (č.l. 22). Proti uzneseniu podal žalobca dňa 16. 11. 2018 sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/2Gv 251/18/1000 – 6 zo dňa 08. 01. 2019 zamietnutá ako nedôvodná (č.l. 26). Dňa 11. 03. 2019 podal prokurátor ÚŠP GP na žalobcu obžalobu, sp. zn. VII/2v 251/18/1000 za prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. j) TZ. Špecializovaný trestný súd v Pezinku, rozsudkom zo dňa 19. 09. 2019, sp. zn. PK-2T/7/2019-557 podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku /ďalej len „TP“/ žalobcu spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo preukázané, že sa stal skutok, za ktorý bol žalobca stíhaný (č.l. 5 a nasl.). Následne NS SR uznesením zo dňa 23. 02. 2021, sp. zn. 4To/9/2019 podľa § 319 TP, zamietol odvolanie prokurátora ÚŠP GP SR voči vyššie uvedenému oslobodzujúcemu rozsudku (č.l. 8 a nasl.).

2. Návrhom zo dňa 27. 05. 2021 žalobca žiadal, aby Ministerstvo spravodlivosti SR predbežne prerokovalo jeho návrh na náhradu škody vo výške 5 010,76 Eur a nemajetkovej ujmy v sume 6 230 Eur, ktoré mu vznikli nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa PZ sp. zn. PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018 z 10. 11. 2018 a naň nadväzujúci nesprávny postup prokurátora ÚŠP GP SR. Generálna prokuratúra SR, po odstúpení návrhu, žalobcovi oznámila, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku (č.l. 68 – 73). Žalobca má zato, že nárok na náhradu škody vo výške 5 010,76 Eur preukazujú faktúry s dokladmi o zaplatení a potvrdením advokáta o DPH a potvrdeniami o vykonaných poradách (č.l. 31 – 53). Nemajetkovú ujmu si uplatňuje vo výške 6 230 Eur /623 x 10/, pretože samotné konštatovanie porušenia práva, nie je v jeho prípade dostatočné, vzhľadom na ujmu ktorú utrpel ako poslanec Mestského zastupiteľstva Tornaľa a všeobecne známa osoba v meste Tornaľa. Žalobca uviedol, že za poslanca MZ Tornaľa bol zvolený v roku 2014 a 2018 (č.l. 54 - 55), ako člen sociálnej a bytovej komisie (č.l. 60 – 62) sa aktívne podieľal pri riešení sociálnych otázok a bytovej politiky týkajúcej sa rómskej komunity v meste Tornaľa. V roku 2010 bol zakladateľom a predsedom rómskeho združenia „Jasná hviezda“, pod gesciou ktorého sa v meste Tornaľa organizovali rôzne kultúrno – spoločenské podujatia, pričom výťažok zo vstupného bol venovaný školám v Tornali. Po pretransformovaní združenia „Jasná hviezda“ na občianske združenie FEMARO /združenie maďarských rómov na Slovensku/ sa žalobca ako predseda podieľal na všetkých kultúrno – spoločenských akciách v meste Tornaľa (č.l. 63 – 67). Žalobca je aktuálne členom Školskej rady Centra voľného času v Tornali (č.l. 57 – 59). Od roku 2010 až dodnes pracuje ako opatrovateľ v Dome dôchodcov a sociálnych služieb v Tornali (č.l. 56). Po vznesení obvinenia sa žalobca po dobu dvoch rokov stal terčom často nevyberaných útokov, tak v rámci poslaneckého mandátu, ako i v súkromnom živote. Postupne sa spolu s celou rodinou vrátane 7 – ročného syna dostali do spoločenskej izolácie. Počas celej doby trestného stíhania žalobca psychicky trpel a v tej súvislosti trpela aj celá jeho rodina. V spoločenskom, ale i pracovnom živote sa počas trestného stíhania a v jeho súvislosti žalobca nevyhol osočujúcim, ba priam dehonestujúcim vyjadreniam na jeho adresu často i s rasistickým podtextom. Touto nezákonnosťou bola ohrozená žalobcova česť, práva, či osud rodiny a v neposlednom rade aj zdravie. Len viera v spravodlivosť a presvedčenie, že jeho nevina sa v konečnom dôsledku preukáže, motivovala žalobcu psychický tlak vydržať. Žalobca je presvedčený, že spĺňa všetky zákonné predpoklady pre úspešné odškodnenie, lebo oslobodzujúci rozsudok má rovnaký význam ako zrušenie obvinenia o vznesení obvinenia a to viac, že podľa rozhodnutí súdov, skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie sa vôbec nestal.

3. Postupom podľa § 167 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/, súd doručoval žalobu spolu s prílohami žalovanému, ktorý podaním zo dňa 15. 02. 2022 vyjadril nesúhlas so žalobou a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný v spore zastával názor o neexistencii nezákonného rozhodnutia ako jednej z podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. V danom prípade nebolo v inštančnom postupe rozhodnutie o tom, že by uznesenie o vznesení obvinenia bolo ako nezákonné zmenené alebo zrušené, tak ako predpokladá § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. Zákon č. 514/2003 Z.z., nepozná ako špeciálny druh občiansko - právnej zodpovednosti, zodpovednosť štátu za výsledok trestného konania. Viaceré súdne rozhodnutia už zhodne konštatovali, že nie každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo do právoplatného odsúdenia,

je nutné paušálne považovať za nezákonné (uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 548/2012 z 07. 11. 2012; nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13. 11. 2013, II. ÚS 497/2016 z 15. 06. 2016, rozsudok ESĽP Lavrechov vs. Česká republika z 20. 06. 2013 ako aj nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 165/2002). Vydanie uznesenia o vznesení obvinenia, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdí. Uplatnenú náhradu škody vo výške 5 010,76 Eur žalovaný považuje ako neúčelne vynaložené náklady žalobcu, pretože predmetom sporného stíhania bol skutok, ktorý Trestný poriadok nespájal s povinnou obhajobou. Z dôvodu, že žalovaný nedisponuje spisom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK-2T/7/2019, 2T/128/2015, predbežne rozporuje počet uskutočnených úkonov právnej služby ako aj ich ocenenie. Žalovaný rovnako rozporoval aj skutočnosť, že náklady žalobcu na právne zastúpenie boli skutočne obhajcovi zaplatené, pretože žalobca o tejto skutočnosti nedoložil žiadne dôkazy. Tvrdenia žalobcu o vzniknutej ujme na dobrej povesti, cti a dôstojnosti žalobcu sú vykonštruované a hypotetické. Zároveň nie je zrejmé, prečo si žalobca uplatňuje odškodnenie nemajetkovej ujmy práve s poukazom na minimálnu mzdu a jej desaťnásobku. Výšku úrokov z omeškania, ktorú žalobca nešpecifikoval, považuje žalovaný za neurčitú. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania zo sumy nemajetkovej ujmy, žalovaný tvrdil, že sa nemohol dostať do omeškania. Do omeškania sa môže dlžník dostať vtedy, keď nesplní svoj konkrétny dlh riadne a včas. Dlh žalobcu týkajúci sa náhrady nemajetkovej ujmy vôbec neexistuje (pohľadávka je domnelá, možná, ale nie existujúca). Žalovaný zároveň pri prvom úkone, ktorý mu patril namietal miestnu príslušnosť OS Revúca.

4. Podaním doručeným súdu dňa 21. 02. 2022 sa na výzvu súdu v zmysle § 167 ods. 3 CSP, vyjadril žalobca, ktorý sa bránil tým, že nárok na náhradu škody titulom trov obhajoby nie je neúčelný, pretože každá osoba má právo na súdnu a inú právnu ochranu v čl. 50 ods. 4 Ústavy SR a môže sa obhajovať buď sám, alebo prostredníctvom obhajcu. Potvrdenie o platbách žalobcu právnemu zástupcovi za trovy obhajoby, sú súčasťou spisu. Žalobca vo vyjadrení špecifikoval, že od 09. 07. 2021 požaduje zo sumy 11 240,76 Eur úrok z omeškania vo výške 10 % ročne, pričom administratívnou chybou nebola výška úroku uvedená v žalobe. V ďalšom nepovažoval za dôležité opätovne sa vyjadrovať k replike žalovaného, nakoľko tá bolo totožná so zamietavým stanovisko v konaní o predbežnom prerokovaní nároku pred žalovaným a na tú žalobca reagoval v žalobe.

5. Dňa 28. 03. 2022 bol spis postúpený na OS Banská Bystrica ako súd miestne príslušný s poukazom na ustanovenie § 13, § 17, resp. § 19 písm. b), § 41 a § 43 CSP.

6. Za účelom riadneho zistenia skutkového stavu sporu, súd dňa 18. 10. 2022 pristúpil k pripojeniu spisu sp. zn. PK-2T/7/2019.

7. Vyjadrenie žalobcu bolo žalovanému doručené 24. 10. 2022, ktorý podaním zo dňa 07. 11. 2022 (§ 167 ods. 4 CSP) uviedol, že v danom spore neexistuje nezákonné rozhodnutie, pretože v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia, boli splnené všetky podmienky na jeho vydanie. Nešlo o svojvoľný postup OČTK, ale o jediný možný a zákonný postup. Žalovaný má zato, že nemožno automaticky každé vznesené obvinenie, ktoré nevyústilo do právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pokladať za nezákonné rozhodnutie. K nesprávnemu úradnému postupu prokurátora, ktorý mal spočívať v podaní obžaloby na žalobcu, žalovaný uviedol, že prokurátor v danom štádiu trestného konania postupoval v súlade so zákonom, nakoľko mal zato, že výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňovali postavenie obvineného pred súd. Zároveň žalovaný uviedol, že žalobca neuvádza konkrétne ustanovenia konkrétnych právnych predpisov, ktoré mal OČTK porušiť. V zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 3M Cdo 18/2011 z 03. 09. 2012, „nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup prokurátora v preskúmavanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že prokurátor tento postup nezachoval.“ V zmysle rozhodnutia KS v Nitre sp. zn. 7Co 255/2007 z 07. 05. 2008, „možno pod nesprávnym úradným postupom rozumieť porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu v rámci jeho činnosti s tým, že spravidla ide o postup nesúvisiaci s rozhodovacou činnosťou. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané alebo malo byť vydané v určitej lehote, prípadne tam môže byť aj nečinnosť štátneho orgánu alebo iné vady týkajúce sa vedenia konania.“ K uplatnenej výške nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca doposiaľ jej vznik nepreukázal a neodôvodnil výpočet jej výšky. V prípade ak si chcel žalobca uplatniť výšku nemajetkovej ujmy od vznesenia obvinenia

(10. 11. 2018) do rozhodnutia o oslobodení spod obžaloby (09. 09. 2019), t.j. za obdobie 10 mesiacov, čo by vysvetľovalo prečo si uplatňuje práve 10 – násobok minimálnej mzdy, mal vychádzať z výšky minimálnej mzdy stanovenej pre obdobie r. 2018 a 2019. Uplatňovaná výška nemajetkovej ujmy by po zohľadnení uvedených skutočností tak bola vo výške 5 145,33 Eur. Vo vzťahu k úroku z omeškania pri nemajetkovej ujme, žalovaný poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo 185/2011 z 14. 03. 2012, v zmysle záverov ktorého, povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia; až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania. K žalobcom uplatnenej náhrade škody titulom trov obhajoby uviedol, že odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2018 bola nesprávne určená na sumu 69,91 Eur, nakoľko túto si bolo možné uplatniť vo výške 67 Eur; od 01. 01. 2019 – 14. 06. 2019 bola nesprávne určená na sumu 71,50 Eur, nakoľko túto si bolo možne uplatniť vo výške 69,91 Eur; od 15. 06. 2019 – 31. 12. 2019 bola nesprávne určená na sumu 73,66 Eur, nakoľko túto si bolo možné uplatniť len vo výške 71,50 Eur a od 01. 01. 2021 bola nesprávne určená na sumu 81,67 Eur, nakoľko túto si bolo možné uplatniť len vo výške 76,75 Eur. Žalovaný namietal úkon právnej služby zo dňa 16. 01. 2019, pretože v spise sa nenachádza doklad o podaní návrhu na vykonanie dôkazu a zo dňa 05. 02. 2019, pretože zo spisu sp. zn. PK-2T/7/2019 vyplýva, že v uvedený deň sa takéto úkony vôbec nerealizovali a preto ich nebolo možné zahrnúť do vyúčtovania. V súvislosti s tým, tak nie je dôvodné ani uplatňovanie náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné v zmysle ustanovenia § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov /ďalej len „Vyhláška“/ v sume 47,56 Eur. Žalobca ďalej nepreukázal existenciu úkonu právnej služby zo dňa 10. 01. 2019 v rozpätí 7 hod. 35 min. vo výške 286 Eur, zo spisu vyplýva, že úkony v uvedený deň mali trvať 6,5 hod. Žalovaný v ďalšom rozporoval úkony zo dňa 25. 06. 2019 v sume 294,64 Eur a dňa 26. 07. 2019 v sume 220,98 Eur v rozpore s ustanovením § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, v zmysle ktorej, ak na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako 4 hodiny, patrí odmena za každé 2 skončené hodiny. Z trestného spisu sp. zn. PK-2T/7/2019 vyplýva, že hlavné pojednávanie dňa 10. 09. 2019 trvalo od 09.15 hod. – 11.08 hod., žalobca si preto nesprávne uplatňuje úkony právnej služby zo dňa 10. 09. 2019 v rozpore s ustanovením § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky.

8. Podaním súdu doručeným dňa 14. 09. 2023 žalobca reagoval na vyjadrenie žalovaného, pričom uviedol, že v dôsledku dlhodobej stresovej situácie vyvolanej trestným konaním a s tým súvisiacim napätím, je žalobca od marca 2023 evidovaný ako onkologický pacient, o čom súdu doložil lekársku správu (č.l. 145). Pri uplatnení nemajetkovej ujmy, je podľa názoru žalobcu potrebné vychádzať z výšky minimálnej mzdy za rok 2021, kedy došlo na základe uznesenia NS SR sp. zn. 4To/9/2019 z 23. 02. 2021 k ukončeniu nezákonného stavu. V súvislosti s uplatnenými trovami uviedol, že odmena za jeden úkon právnej služby za roky 2018 – 2021 bola určená správne. Tá vychádza z každoročného usmernenia SAK. Ako vyplýva z pripojených príloh bola Slovenskou advokátskou komorou určená odmena za jeden úkon právnej služby za rok 2018 v sume 69,92 Eur, za rok 2019 – 71,50 Eur; za rok 2020 – 73,66 Eur a za rok 2021 – 81,67 Eur (č.l. 135 – 138). K žalovaným rozporovaným úkonom právnej služby zo dňa 16. 01. 2019 a 05. 02. 2019 súdu doložil návrh na vykonanie dôkazov s podacím lístkom zo dňa 16. 01. 2019 (č.l. 143 – 144). K úkonu právnej služby, vo vyčíslení mylne označenom ako úkon zo dňa 05. 02. 2019, správne má byť zo dňa 15. 02. 2019, žalobca súdu doložil zápisnicu o konfrontácii a výsluch svedka zo dňa 15. 02. 2019 (č.l. 139 – 142).

9. Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 03. 05. 2024, ktorý bol odročený z dôvodu potreby zabezpečenia tlmočníka do jazyka maďarského pre potreby samotného žalobcu a žalobcom navrhnutých svedkov. Následne súd v spore vykonal pojednávania dňa 04. 09. 2024, ktoré bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 02. 10. 2024.

10. Podaním súdu doručeným dňa 01. 08. 2024, po uskutočnení prvého pojednávania, žalobca reagujúc na námietky žalovaného zo dňa 07. 11. 2022 a na pojednávaní dňa 03. 05. 2024, upravil výpočet trov obhajoby, pričom žalobu v časti náhrady škody titulom trov obhajoby zobral späť v sume 480,84 Eur a v časti uplatňovaného 10 %-ného úroku z omeškania zo sumy nemajetkovej ujmy 6 230 Eur od 09. 07. 2021 do zaplatenia. Na pojednávaní žalobca súdu objasnil, že v podaní zo dňa 01. 08. 2024 je písarska chyba a aj naďalej si uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 6 230 Eur a nie 6 260 Eur (č.l. 196).

11. Pri použití príslušných právnych predpisov na daný spor, súd aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinné ku dňu vydania nezákonného rozhodnutia, t.j. k 10. 11. 2018 (obvinenie pre prečin volebnej korupcie).

12. Podľa čl. 1 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR /ďalej len „Ústava SR“/,
Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.
13. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.
14. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 01. 01. 2013 – 30. 06. 2023, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

15. Podľa § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.
16. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydanému v tomto konaní.
17. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

19. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

20. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

21. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.
22. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán

písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.
23. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
24. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.
25. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na:
a)
osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b)
závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c)
závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d)
závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

26. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

27. Podľa § 12 ods. 2, 3 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný v čase od 01. 01. 2018 – 31. 12. 2019,
ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak je obetí násilného trestného činu viac, suma odškodnenia sa medzi nich rozdelí rovnakým dielom. Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia alebo trestnom čine sexuálneho zneužívania má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

28. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

30. Súd v spore vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými sporovými stranami a listinnými dôkazmi, ktoré súd zabezpečil na návrh sporových strán a zistil nasledovný skutkový stav. Uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ, Národnej kriminálnej agentúry protikorupčnej jednotky, expozitúry Stred, sp. zn. PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018 zo dňa 10. 11. 2018 , bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. j) TZ (č.l. 22). Proti uzneseniu podal žalobca dňa 16. 11. 2018 sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/2Gv 251/18/1000 – 6 zo dňa 08. 01. 2019 zamietnutá ako nedôvodná

(č.l. 26). Dňa 11. 03. 2019 podal prokurátor ÚŠP GP na žalobcu obžalobu sp. zn. VII/2v 251/18/1000 za prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. j) TZ. Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom zo dňa 19. 09. 2019, sp. zn. PK-2T/7/2019-557 podľa § 285 písm. a) TP žalobcu spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo preukázané, že sa stal skutok, za ktorý bol žalobca stíhaný (č.l. 5 a nasl.). Následne NS SR uznesením zo dňa 23. 02. 2021, sp. zn. 4To/9/2019 podľa § 319 TP, zamietol odvolanie prokurátora ÚŠP GP SR voči vyššie uvedenému oslobodzujúcemu rozsudku (č.l. 8 a nasl.). Na základe nezákonne vydaného uznesenia o vznesení obvinenia, následného trestného stíhania, podanej obžaloby a v konečnom dôsledku vydaného oslobodzujúceho rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, požaduje žalobca náhradu škody pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

31. V spore súd vyhodnotil ako nesporné (§ 151 CSP), že žalobca v spore disponuje aktívnou legitimáciou a teda je nositeľom prislúchajúceho hmotného práva podľa § 5 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Ústavnoprávny základ nároku na náhradu škody je v prípade oslobodzujúceho rozsudku daný čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. Súdna judikatúra dospela k názoru, že zodpovednosť štátu za škodu je prísne objektívna (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). „Rozhodujúcim kritériom posúdenia zákonnosti vznesenia obvinenia a rozhodnutia o väzbe je neskorší výsledok trestného stíhania, kedy zastavenie trestného stíhania, či oslobodenie spod obžaloby ukazuje, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia, resp. nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie ale to, či sa toto podozrenie v trestnom konaní aj potvrdilo. V podmienkach materiálneho právneho štátu musí totiž štát niesť (objektívnu) zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca.“ (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4MCdo/15/2009). Preto sa v takomto prípade uznesenie vyšetrovateľa Prezídia PZ, Národnej kriminálnej agentúry protikorupčnej jednotky, expozitúry Stred, sp. zn. PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018 zo dňa 10. 11. 2018 považuje za nezákonné, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda. Ohľadom nároku žalobcu titulom nesprávneho úradného postupu prokurátora, ku ktorému malo dôjsť z dôvodu, že prokurátor ignoroval argumentáciu obhajoby a podal na žalobcu obžalobu dňa 11. 03. 2019 na Špecializovaný trestný súd v Pezinku. Súd na súdnom pojednávaní dňa 03. 05. 2024 uzavrel, že v danom spore je podľa obsahu žaloby zrejmé, že sa nejedná o samostatný nárok žalobcu titulom nesprávneho úradného postupu. Žalobca za titul, ktorým mu mala vzniknúť škoda označuje prioritne uznesenie o vznesení obvinenia a rovnako žalovaný v rámci predbežného prerokovania nároku považoval za titul, výlučne uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Žalobca označil v žalobe aj nesprávny úradný postup prokurátora ako nezákonný, pretože smeroval k podaniu obžaloby, ale v žalobe žiadnym spôsobom neargumentoval, v čom mal tento postup prokurátora vykazovať znaky nezákonnosti, resp. nesprávnosti. Na súdnom pojednávaní, bolo objasnené, že označenie nesprávneho úradného postupu prokurátora ako nezákonného, bolo myslené ako označenie súvislého reťazca úkonov v trestnom konaní, ktoré v konečnom dôsledku viedli k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Súd v tejto súvislosti odkazuje na rozhodnutie ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 25/2011, v zmysle záverov ktorého: „ podstata nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania ale na samotný výsledok trestného stíhania.“ Na základe uvedeného, preto súd posudzoval rozsah zodpovednosti žalovaného výlučne podľa § 3 ods. 1 písm. a) nie aj podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. Ďalej sa súd zaoberal aj splnením podmienky – podania opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Z obsahu spisu bolo zrejmé, že žalobca podal sťažnosť dňa 16. 11. 2018, ktorú prokurátor špeciálnej prokuratúry zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) TP. Z obsahu podaní na č.l. 68 – 73 obsahu spisu, mal súd za preukázané, že žalobca si v spore uplatňuje nárok len v rozsahu a titulom, v akom bol prerokovaný žalovaným v rámci konania o predbežnom prerokovaní nároku postupom podľa § 15 zákona č. 541/2003 Z.z.

32. Rovnako žalovaný je pasívne legitimovaným subjektom v zmysle § 3 ods. 1 písm. a), § 3 ods. 2 a § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. ako orgán, u ktorého bola podaná žiadosť o prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci (č.l. 68 obsahu spisu). Slovenská republika zodpovedá za ujmu žalobcu v zastúpení ústredných orgánov štátnej správy. Samotné trestné stíhanie voči žalobcovi viedli viaceré orgány štátu, prostredníctvom ktorých sa vykonáva štátna moc. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že zodpovednostným subjektom podľa zákona 514/2003 Z.z., je vždy štát, bez ohľadu na to, ktorý štátny orgán koná v jej mene.

33. Žalobca v spore požadoval priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 6 230 Eur. Pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, prihliadal súd na samotnú povahu trestnej veci, trvanie trestného stíhania, ako aj následky ktoré žalobca preukázal v súkromnom živote, v pracovnej sfére

a v spoločenskom uplatnení. Súd postupoval podľa kritérií upravených v § 17 ods. 3 a výšku priznanej nemajetkovej ujmy limitoval v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 12 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

34. „Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, rozhoduje súd voľnou úvahou, ktorá však nemôže byť nepreskúmateľná, resp. svojvoľná. Je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti, najmä z hľadiska intenzity trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi, vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti.“ (NS SR sp. zn. 7Cdo 145/2011).

35. „Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní, žiaľ, nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincom, a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vôbec vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškodniteľné. Škodu treba chápať ako ujmu chráneného statku, ako je majetok, osoba alebo iný chránený záujem, pričom najvyššiu mieru ochrany používajú ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia.“ (NS SR sp. zn. 4Cdo 125/2019 z 27. 08. 2019)
36. V konaní nebolo sporné, že žalobca bol obvinený za prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. j) TZ, za ktorý mu hrozila trestná sadzba od 1 – 5 rokov odňatia slobody. Samotné trestné stíhanie žalobcu trvalo od 10. 11. 2018 (vznesenie obvinenia) – 23. 02. 2021 (NS SR zamietol odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry proti oslobodzujúcemu rozsudku), t.j. 27 mesiacov.
37. Pokiaľ ide o osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie v ktorom žije a pracuje (§ 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.), v čase vydania nezákonného rozhodnutia mal 29 rokov, s družkou, s ktorou žili spolu 10 rokov a 7-ročným synom viedli usporiadaný rodinný život v spoločnej domácnosti. Žalobca bol poslancom Mestského zastupiteľstva v meste Tornaľa a zamestnaný v Dome dôchodcov v Tornali na pozícii opatrovateľ. Okrem uvedeného pôsobil v občianskom združení Femaro - združenie maďarských rómov na Slovensku, kde sa ako predseda podieľal na všetkých kultúrno – spoločenských akciách. Ako člen sociálnej a bytovej komisie sa aktívne podieľal pri riešení sociálnych otázok a bytovej politiky rómskej komunity v meste Tornaľa.
38. Čo sa týka závažnosti vzniknutej ujmy, okolností, za ktorých k nej došlo a závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodeného v súkromnom živote (§ 17 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 514/2003 Z.z.). Podľa vyjadrenia žalobcu, malo trestné stíhanie na neho mimoriadne negatívny vplyv. Pocit, ktorý zažíval počas trestného stíhania, bol pre neho „neznámy“, nedokázal pochopiť, že ho mohol niekto obviniť. V súčasnosti už nežijú s rodinou rovnaký život ako pred jeho obvinením. Samotné obvinenie znášal žalobca ťažko a pociťoval psychický tlak takej intenzity, že ho to negatívne ovplyvňovalo aj pri bežných činnostiach, ako bola starostlivosť o maloletého syna. Celá rodina znášala trestné stíhanie veľmi ťažko, v rodine panovala nervózna atmosféra, čo potvrdila aj svedkyňa E. F. (družka). Družka pri výsluchu potvrdila, že trestné stíhanie malo zlý vplyv aj na ich maloletého syna, ktorý začal odmietať návštevy materskej škôlky a žalobcu sa začal pýtať, čo s ním je. Negatívne dôsledky trestného stíhania sa časom prejavili aj na zdravotnom stave žalobcu, ktorý počas daného obdobia trpel kŕčmi v bruchu, ktoré sa neskôr ukázali ako onkologické ochorenie (r. 2023). Žalobca bol počas trestného stíhania vystavený veľkému psychickému tlaku, uzavrel sa sám do seba, hanbil sa so svojimi problémami navštíviť psychológa, odmietal chodiť na ulicu, do obchodu. Svedok G. H. (bratranec) potvrdil, že vzniknutá situácia trápila celú rodinu, sú so žalobcom v pravidelnom kontakte na týždennej báze, preto to prežívali všetci spolu. Nikto z rodiny neuveril trestnému stíhaniu žalobcu. Z úcty k žalobcovi, tému trestného stíhania doma nerozoberali.
39. Nemajetkovú ujmu je potrebné chápať najmä ako náhradu za utrpený stres, pocity frustrácie, neistoty, nespravodlivosti. V prejednávanej veci, bol žalobca v produktívnom veku, kedy viedol aktívny

rodinný život, bol všeobecne známou osobou v meste Tornaľa, obvinený počas prebiehajúcich volieb do mestského zastupiteľstva, za trestný čin volebnej korupcie. Z výpovedí žalobcu a blízkych rodinných príslušníkov, mal súd nepochybne za dokázané negatívne následky na poškodeného, ktorý dané obdobie prežíval v strese, neistote a v obavách z odsúdenia na trest odňatia slobody. Dá sa povedať, že aj po ukončení trestného stíhania už nežije rovnaký život ako predtým. Trestné stíhanie zanechalo nielen na žalobcovi ale aj najbližšej rodine negatívne následky, nakoľko si onkologické ochorenie žalobcu a jeho otca spájajú práve s obdobím trestného stíhania. Neušlo pozornosti súdu, že z výpovedí všetkých svedkov bolo zrejmé, že žalobcu považujú za veľmi dobrého a čestného človeka. Jeho aktívna pomoc iným, je zrejmá aj z jeho angažovanosti v otázkach rómskej komunity. Súd v danom spore uznal nepochybný negatívny vplyv celého procesu trestného stíhania na žalobcov osobný život. Na základe skonštatovaného je súd názoru, že osoba žalobcu ako poškodeného bola nezákonným trestným stíhaním dotknutá na cti, dobrej povesti a dôstojnosti a následky na jeho súkromný život budú zrejme len ťažko reparovateľné.

40. Za účelom dopadu trestného stíhania na spoločenský a pracovný život, bolo v spore vykonané dokazovanie výsluchom navrhnutých svedkov. Súd v spore vzhliadol, negatívne následky vplyvu trestného stíhania žalobcu na jeho pracovný život, resp. spoločenské uplatnenie. Za tým účelom bol na súdnom pojednávaní vypočutý ako svedok poslanec MZ Tornaľa, p. I. J.. So žalobcom sa pozná asi 10 rokov a pôsobili spolu ako poslanci v zastupiteľstve vo volebnom období r. 2014 a 2018. Žalobcu pozná pred trestným stíhaním ako veselého, spoločenského a aktívneho človeka, ktorý organizoval pre deti, dni detí a detské tábory. Po vznesení obvinenia, žalobca začal odmietať spoločenské akcie a aj na tých, ktorých sa zúčastnil, bolo cítiť napätie medzi ním a ostatnými poslancami. Od začatia trestného stíhania sa žalobca zmenil, pôsobil sklesnuto, bola s ním ťažká komunikácia, poslanci si od neho začali udržiavať odstup. Svedok bol účastní aj verbálnych útokov na žalobcu a nemiestnych poznámok typu: „čo tu robí ten odsúdený?“.

41. Je zrejmé, že dôsledky prebiehajúceho trestného stíhania sa preniesli aj do pracovného života žalobcu, ktorý svoje pracovné aktivity obmedzil na minimum. Doteraz aktívny poslanec, pri rozpravách vystupoval menej často. Z výpovede svedka mal súd za dokázané, že žalobca sa už spoločensky angažoval pomenej. Skutočnosť, že žalobca sa správaním zmenil, na mestských zastupiteľstvách sa síce zúčastňoval pravidelne, ale pôsobil utiahnuto, doslova sa stiahol zo spoločenského života, potvrdila aj svedkyňa K. L., ktorá sa so žalobcom stretávala najmä pracovne, nakoľko pôsobila ako asistentka primátorky. Žalobca videl následok jeho trestného stíhania aj v tom, že vo volebnom období r. 2022 nebol opätovne zvolený za poslanca MZ Tornaľa. Súd pripúšťa, že do istej miery mohla mať skutočnosť obvinenia z trestného činu volebnej korupcie vplyv na to, že žalobca sa tretíkrát nestal poslancom mestského zastupiteľstva Tornaľa, avšak bezprostredný vzťah príčiny a následku nebol v spore preukázaný. Je zrejmé, že samotné vedenie trestného konania ovplyvnilo žalobcu aj pracovne a v spoločenskom živote, nakoľko malo za následok pasívne správanie žalobcu a z výpovedí svedkov bolo preukázané, že téma trestného stíhania žalobcu, bola v meste Tornaľa aktuálna a rozoberaná v neprítomnosti žalobcu na spoločenských akciách a v práci.

42. Závažné následky trestného stíhania na priateľské vzťahy žalobcu súd v spore nezistil, nakoľko svedok A. M. pri výpovedi potvrdil, že jeho vzťah sa obvinením žalobcu z trestného činu volebnej korupcie, žiadnym spôsobom nezmenil, stále mu veril a názor na žalobcu nezmenil.

43. Súd poznamenáva, že aj napriek skutočnosti, že rodina, priateľa a spolupracovníci neuverili trestnému stíhaniu, to ani vonkoncom neznamená, že žalobcu ako poškodeného sa trestné stíhanie nedotklo.

44. V celom súhrne zistených okolností prejednávanej veci, dospel súd k záveru, že len samotné oslobodenie žalobcu ako poškodeného spod obžaloby a prípadné konštatovanie porušenia práva, nie je dostatočnou satisfakciou za utrpenú ujmu, ktorá vznikla žalobcovi trestným stíhaním, ktoré sa v konečnom dôsledku ukázalo ako nezákonné. Z hľadiska porovnania je možné uviesť, že Európsky súd pre ľudské práva len celkom výnimočne nepriznáva zadosťučinenie v peniazoch, z tohto hľadiska je preto namieste pristupovať k prípadnému zadosťučineniu vo forme konštatovania porušenia práva len v celkom výnimočných prípadoch, napr. v prípade, ak bol význam predmetu konania pre poškodeného len celkom nepatrný.

45. Súd pri svojich úvahách vychádzal z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít (nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24. 01. 2017), kde ústavný súd uviedol: „Ústavný súd je tohto názoru, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby alebo trestného stíhania vopred, pre všetky prípady, nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak, nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či ESĽP, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadniť.“ Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. II. ÚS 288/2017, „pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“

46. V súvislosti s odškodnením za samotné vedenie trestného stíhania, súd odkazuje napr. na rozhodnutie NS SR zo dňa 27. 06. 2019, sp. zn. 3Cdo/11/2012, kde dovolanie odmietol, pričom trestné stíhanie bolo vedené 3 roky, súd priznal poškodenému 2 000 Eur. V rozsudku KS BB zo dňa 20. 10. 2021, sp. zn. 15Co/59/2021, súd priznal za prvé dva roky trestného stíhania po 500 Eur, ďalšie roky po 1 000 Eur, samotné trestné stíhanie trvalo 6 rokov a 5 mesiacov, pričom žalobcovi priznal 5 400 Eur spolu. V rozhodnutí KS BB zo dňa 28. 02. 2023, sp. zn. 17Co/75/2023, súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 Eur mesačne za prvých 19 mesiacov trestného stíhania, následne ostatných 72 mesiacov vedenia dvoch trestných stíhaní náhradu v sume 150 Eur mesačne.

47. Prihliadajúc na judikatúru, dospel súd k názoru, že suma 100 Eur za každý mesiac trestného stíhania (celková dĺžka trvania trestného stíhania 27 mesiacov od 10. 11. 2018 – 23. 02. 2021), t.j. 2 700 Eur, je potenciálnou sumou zodpovedajúcou adekvátnosti náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi dotknutým nezákonným rozhodnutím. Súd zobral nepochybne do úvahy skutočnosti, že trestným stíhaním bolo zasiahnuté do žalobcových osobnostných práv (ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, ochranu mena, právo na súkromný a rodinný život – čl. 19 ÚS SR) a jeho pracovného života.
48. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, prihliadol na zákonné limity uvedené v § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., kde výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška poskytovaná poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Ak by teda maximálna výška nemajetkovej ujmy v prípade smrteľného následku trestného činu bola 24 000 Eur (50-násobok minimálnej mzdy určenej na rok 2018, kedy bolo vydané nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia) a maximálna výška nemajetkovej ujmy obete, ktorej bola spôsobená škoda trestným činom obchodovania s ľuďmi, znásilnenia, sexuálneho násilia a sexuálneho zneužívania 4 800 Eur (10-násobok minimálnej mzdy na rok 2018), je žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím vo výške 6 230 Eur neprimeraná. Je zrejmé, že ujmu, ktorú zažil žalobca vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, nie je ani len porovnateľná s tou, ktorú zažili obete trestných činov proti ľudskej dôstojnosti. Súd v spore nevzhliadol okolnosti, ktoré by odôvodňovali hranice dané ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. prekročiť a prisúdiť žalobcovi viac. V súvislosti s určením zákonného limitu v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., súd pre sporové strany len poznamenáva (sporná skutočnosť), že podľa záverov súdnej praxe právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia, vzatia do väzby, či zbytočnými prieťahmi v konaní, bez ohľadu na to, že uplatniteľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok, napr. oslobodení obžalovaného spod obžaloby (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/262/2015 z 16. 03. 2016, uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/145/2011 z 12. 12. 2012).
49. Súd je vo veci názoru, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy neporušuje princíp primeranosti k iným odškodneniam, zohľadňuje osobitosť daného prípadu, nevytvára priestor pre obohatenie sa žalobcu, ale znamená pre neho spravodlivé zadosťučinenie.

50. Žalobca si v spore uplatňoval aj náhradu škody z titulu účelne vynaložených trov konania, súčasťou ktorých sú aj trovy právneho zastúpenia (§ 18 ods. 1 v spojení s ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.). Na preukázanie nároku, súdu doložil vyčíslenie úkonov právnej služby zo dňa 01. 03. 2021, následne prepočítané podaním zo dňa 01. 08. 2024 vo výške 4 529,92 Eur s DPH, faktúru č. 4/2019 splatná dňa

12. 01. 2019 s pokladničným dokladom č. 002 zo dňa 12. 01. 2019; faktúru č. 41/2019 splatná dňa 12. 05. 2019 s potvrdením o zrealizovaní transakcie zo dňa 10. 05. 2019; faktúru č. 111/2019 splatná dňa 14. 11. 2019 s potvrdením o zrealizovaní transakcie zo dňa 08. 11. 2019; faktúru č. 61/2019 splatná dňa 10. 07. 2019 s potvrdením o zrealizovaní transakcie zo dňa 08. 07. 2019; faktúru č. 80/2019 splatná dňa 19. 08. 2019 s potvrdením o zrealizovaní transakcie zo dňa 15. 08. 2019 a faktúru č. 94/2018 splatná dňa 24. 11. 2018 s pokladničným dokladom č. 0002.

51. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou účelnosti vykonaných úkonov právnej služby. Z uvedeného pravidla vyplýva, že sa uhrádzajú len účelne, či dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil, pritom záleží na účastníkovi samotnom aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. Súd prišiel k záveru, že úkony právnej služby, boli právnym zástupcom vykonané účelne, na prospech žalobcu a smerovali k jeho účinnej obrane, keď v konečnom dôsledku prispeli k oslobodeniu spod obžaloby. Úkony právnej služby boli vyčíslené v súlade s platnou Vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. ako tarifná odmena advokáta. Žalovaný v spore namietal nesprávne určenú hodnotu za jeden úkon právnej služby za rok 2018 – 2021. Rozpor bol odstránený podaním žalobcu zo dňa 01. 08. 2024, kde právny zástupca súdu doložil výpočet trov právneho zastúpenia s korektne určenou odmenou za jednotlivé úkony právnej pomoci učinené v rokoch 2018 – 2021. Žalovaný rozporoval vykonanie úkonov zo dňa 16. 01. 2019 a 05. 02. 2019 a s tým súvisiace náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné v sume 47,56 Eur. Aj pri týchto úkonoch právnej služby došlo k objasneniu skutkového stavu zo strany žalobcu, nakoľko bolo zistené, že úkon zo dňa 16. 01. 2019 označený ako návrh na výsluch obvineného a svedkov bol zo strany žalobcu podaný, čo vyplýva jednak z podania doloženého žalobcom na č.l. 143 ako aj z č.l. 18 vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018. Z obsahu podania žalobcu na č.l. 139 – 142, mal súd rovnako za preukázané aj uskutočnenie úkonu zo dňa 05. 02. 2019, pričom v tomto prípade súd zistil, že sa jednalo len o chybu v písaní vo vyúčtovaní trov obhajoby, keď namiesto správneho dátumu vykonania úkonu 15. 02. 2019, bol uvedený nesprávny dátum 05. 02. 2019. Nesprávnosť vo výpočte za úkony zo dňa 10. 01. 2019, 25. 06. 2019, 26. 07. 2019 a 10. 09. 2017 bola odstránená podaním žalobcu dňa 01. 08. 2024 a ktorého správnosť žalovaný ďalej nenamietal. Sporným zostalo vykonanie úkonu právnej služby zo dňa 15. 02. 2019 čo do trvania výsluchov /4 hod. 15 min./ a čo do požadovanej výšky odmeny v sume 209,73 Eur. Žalovaný uviedol, že výsluchy trvali v skutočnosti 2 hod. 40 min., preto advokátovi prináleží odmena podľa § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, za dve skončené hodiny vo výške 139,82 Eur. Súd sa stotožnil s procesnou obranou žalovaného, pretože z obsahu vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: PPZ-1172/NKA-PK-ST-2018 (č.l. 106, 86 a 89) mal za preukázané, že tieto výsluchy trvali 2 hod. 40 min., preto právnemu zástupcovi patrí odmena v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, vo výške 139,82 Eur /2 x 69,91 Eur/. Sporný bol rovnako úkon zo dňa 23. 02. 2021 – verejné zasadnutie na NS SR /substitúcia/ v trvaní od 9.00 – 9.46 hod. vo výške 153,50 Eur. Pri tomto úkone právnej služby sa súd stotožnil s názorom žalovaného, že správny výpočet výšky odmeny za tento úkon je vo výške základnej sadzby odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2021, t.j. 76,75 Eur (§ 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky). Na základe uvedeného, preto súd trovy obhajoby krátil o sumu 69,91 Eur (15. 02. 2019) a o sumu 76,75 Eur (23. 02. 2021), súdom priznaná výška trov obhajoby tak predstavuje 4 353,92 Eur s DPH.

52. Žalobca si v spore uplatnil z nároku na náhrady škody titulom trov obhajoby aj úrok z omeškania vo výške 10 % ročne od 09. 07. 2021 do zaplatenia. Žalovaný na súdnom pojednávaní dňa 03. 05. 2024 namietal, že podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 naradenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, je možné priznať len úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Súd tejto námietke žalovaného vyhovel a žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, nakoľko výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Nakoľko základná úroková sadzba ECB bola k 09. 07. 2021 - 0,00%, mohol žalobca od žalovaného požadovať úrok vo výške 5 % ročne. Moment vzniku omeškania od 09. 07. 2021 nebol medzi stranami sporný, preto súd postupom podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., priznal úrok z omeškania od dátumu oznámenia žalovaného, že nárok žalobcu neupokojí (č.l. 70).
53. Na základe zdôvodnenia uvedeného v bodoch 47, 48, 51 a 52 rozsudku, súd vo zvyšku žalobu III. výrokom zamietol.

54. Vzhľadom k tomu, že podaním súdu doručeným dňa 01. 08. 2024, zobral žalobca žalobu späť v časti náhrady škody titulom trov obhajoby vo výške 480,84 Eur a v časti uplatneného úroku z omeškania

z nemajetkovej ujmy, rozhodol súd IV. výrokom o zastavení konania v tejto časti (§ 145 ods. 2 CSP), s čím žalovaný vyjadril súhlas na pojednávaní dňa 04. 09. 2024.

55. V prípade lehoty na plnenie, súd vyhovel žiadosti žalovaného o poskytnutie dlhšej ako 3 dňovej lehoty na plnenie, z dôvodu náročnosti administratívneho procesu, čo žalobca nerozporoval (§ 232 ods. 3 CSP). Súd tak pri žalovanom nároku určil lehotu na plnenie 15 dní.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci.
57. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
58. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
59. O nároku na náhradu trov konania v časti žaloby titulom nemajetkovej ujmy, súd priznal žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania, nakoľko bol názoru, že v predmetnom spore samotná výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, preto nie je možné žalobcom uplatnený nárok nad súdom priznanú sumu nemajetkovej ujmy subsumovať pod procesný neúspech žalobcu. „Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a nemožno ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. V takýchto prípadoch sa žalobca považuje za plne úspešného, avšak výška náhrady trov sa bude určovať podľa sumy prisúdenej, nie zo žalovanej sumy.“ (rozsudok KS BB sp. zn. 12Co/68/2022 zo dňa 28. 02. 2024).
60. O trovách konania v časti žaloby o náhradu škody z titulu trov obhajoby, ktoré nebolo závislé od úvahy súdu, ale od preukázania škody, jej výšky a príčinnej súvislosti žalobcom, rozhodol súd podľa pomeru úspechu, keď v tejto časti žaloby (uplatnená škoda v celkovej sume 5 010,76 Eur) bol úspešný žalobca v rozsahu 86,89 % (priznaná škoda v sume 4 353,92 Eur) a úspech žalovaného predstavuje 13,11 %. Za neúspech žalobcu súd považoval aj späťvzatie žaloby v časti trov obhajoby vo výške 480,84 Eur, vzhľadom k tomu, že žalobca tak učinil, až po namietaní hodnoty tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby zo strany žalovaného, uvedomujúc si svoj chybný postup, t.j. žalobca zavinil zastavenie konania v tejto časti. Čistý úspech žalobcu je potom 73,78 % (86,89 % - 13,11 %). Z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania, súd výrok o nároku na náhradu trov konania formuloval aj do povinnosti na ich náhradu. O výške priznaných trov rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, samostatným uznesením v lehote do 60 dní.

61. V priebehu sporu vznikli trovy štátu – tlmočné, ktoré budú vyplatené tlmočníčke z rozpočtových prostriedkov súdu za tlmočenie žalobcovi a svedkom E. F. a G. H. na pojednávaní dňa 04. 09. 2024 zo slovenského jazyka do maďarského jazyka a späť. O trovách štátu súd rozhodol v súlade s § 155 CSP tak, že Slovenskej republike sa nárok na náhradu trov konania (tlmočenia) nepriznáva, nakoľko trovy štátu, ktoré v konaní vznikli, sú trovami spojenými s právom konať v jazyku, ktorému strana sporu rozumie, pričom tieto trovy podľa § 155 CSP znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto súdnemu rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia na Okresnom súde Banská Bystrica vo vyhotovení dvojmo (2). (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/95 Z.z. a noviel – Exekučný poriadok.

V H. H. dňa 02. 10. 2024
JUDr. Dominika Rejdovianová

s u d c a

Za správnosť vyhotovenia:
Jaroslava Sokolová